

Esimerkki vuosilomalain työelämävaikutuksista

- Yleisesti sovellettava vuosilomalaki (162/2005) tuli voimaan 1.4.2005. Lakia sovelletaan työsuhteessa tehtävän työn lisäksi muissa palvelussuhteissa (virkasuhteet ja viranhaltijat).
- Tavoitteena edistää eri työntekijäryhmien yhdenvertaisuutta; muutoksilla edistetään erityisesti epätyypillistä työtä tekevien asemaan.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Vaikutus eri kansalaisryhmien asemaan

1. Lain yleinen soveltamisala

- Työ- ja virkasuhteet saatettiin saman sääntelyn piiriin ja samaan asemaan (myös kuntien, kuntayhtymien ja kirkon viranhaltijat sekä valtion virkamiehet lain soveltamisalaan).
- Vähentää vuosilomaoikeuksiin ja niiden käyttöön liittyviä eroavaisuuksia eri kansalaisryhmien välillä.
- Kun vuosiloman pituus määräytyy palvelussuhteissa samojen periaatteiden mukaisesti, yhdenvertainen kohtelu lisääntyy.
- Epätyypillistä työtä tekevien vuosilomaoikeuksien parantaminen edistää erityisesti naisten asemaa, koska suurin osa osa-aikatyötä tekevistä on naisia.

2. Loman ansaintasääntöjen yhtenäistäminen (14 pv tai 35 h) siten, että työssäolon veroista aikaa koskevia säännöksiä sovelletaan myös 35 h:n säännön piirissä oleviin

- Parantaa epätyypillistä (osa- ja määräaikaista) työtä tekevien vuosilomaoikeuksia, koskee niin loman ansaintaa kuin vuosilomapalkan määrää
- Parantaa samaan työnantajaan toistuvissa määräaikaissa palvelusuhteissa työskentelevien asemaa

3. Ansaintasääntöjä täydentää oikeus lomaa vastaavaan vapaaseen

- Turvaa ansaintasääntöjen (14 pv tai 35 h) ulkopuolelle jäävien oikeuden lomaa vastaavaan vapaaseen ja lomakorvaukseen (ks. 3. kohta taloudellisissa kustannuksissa)

→ Kahden ansaintasäännön täydentäminen lomaa vastaavalla vapaajärjestelyllä johtaa osin siihen, että tavoite lain yksinkertaisuudesta ei kaikin osin toteudu. Kääntöpuolena on kuitenkin epätyypillistä työtä tekevien vuosilomaoikeuksien parantaminen ja yhdenvertaisuuden edistäminen.

Taloudelliset vaikutukset (välittömät ja välilliset) ja niihin vaikuttavat tekijät:

1. Laki on rakenteellisesti samankaltainen vanhan vuosilomalain kanssa.

- Tämä ratkaisu vähentää uudistuksesta työnantajille palkkahallinnon uudistamisesta aiheutuvia muutosvaatimuksia ja siten uudistusten kustannuksia.

2. Vuosilomapalkan ja -korvauksen laskentasääntöjen muutokset sekä ansaintasääntöjen yhtenäistäminen

- Lisäävät työntajien kustannuksia:
  - Prosenttiperusteisessa laskennassa 0,5 % korotus, korottaa tässä ryhmässä olevien työntekijöiden vuosilomakustannuksia 4,5 / 5,9 %
  - Myös palkkapohjan laajennus (35 h sääntöön työssäolopäivien veroiset päivät/tunnit) lisää työntajien kustannuksia, joiden tarkempi arvio ei ole mahdollista.
  - Normaalisitovissa ja yleissitovissa työehtosopimuksissa on jo sovittu ehdotuksen tasoista vuosilomaetuuksista. Tämän vuoksi laista ei aiheutunut käytännössä näiltä osin lisäkustannuksia.
- Kustannusten lisääntymisen vastapainona on yhdenvertaisuuden lisääntyminen eri työntekijäryhmissä.

3. Uusi sääntö; vuosilomaa vastaava vapaa (ansaintasääntöjen ulkopuolella olevien aseman parantaminen)

Lisää jonkin verran työntajien kustannuksia (lomakorvauksen piiriin myös alle 6 h työsuhteet), joita vaikea arvioida. Tilastokeskuksen vuoden 2002 työvoimatilaston mukaan tähän ryhmään kuuluvia palkansaajia oli alle 48 000 henkilöä, joista 28 000 oli naisia ja 20 000 miehiä.

Lisätietoja vaikutusarvioinneista:

Vuosilomakomitea 2001:n mietintö s.57-68

[Vuosilomakomitea 2001:n mietintö](#)

Hallituksen esitys Eduskunnalle vuosilomalaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 238/2004 vp.) s. 36-41

[Hallituksen esitys Eduskunnalle vuosilomalaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi](#)

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja, Työ- ja yrittäjäyys (43/2008): Vuoden 2005 vuosilomalain toimivuus - Vuosilomalain toimivuutta selvittävän kyselyn ja haastattelujen tuloksia

<http://www.tem.fi/index.phtml?C=97984&s=3415&xmid=4071>